

Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2019-2020)

Informe de l'Assemblea General Ordinària de Socis 2020 (14-07-2020)

Informe de Presidència

Valentí Pineda

El doctor Pineda dona la benvinguda i expressa l'orgull i la satisfacció que durant la pandèmia de SARS-CoV-2 ha viscut com a pediatre i com a president de la Societat Catalana de Pediatria (SCP), tal com ho ha expressat, al costat de tota la Junta Directiva, en les dues cartes enviades als socis.

Comenta que és important saber que la pandèmia i les seves conseqüències duraran encara molts mesos i que el que estem vivim i viurem és i serà una nova realitat que afecta de ple la manera de comunicar-nos i de fer formació i docència. S'han hagut de suspendre reunions, jornades i congressos, i es treballa per mantenir tota la formació del curs vinent, en formats presencials o virtuals, sempre condicionats pel futur de la pandèmia.

Han vingut, potser per quedar-se, les reunions per Zoom, Teams, Skipe, Hangout, Webex... i les conferències científiques ara anomenades seminaris web (*webinars*). Per tant, s'enceta un curs ple d'incerteses, però amb el compromís de l'SCP per no perdre la formació, la interlocució amb les entitats científiques, polítiques i socials, i la referència per als ciutadans i les entitats socioculturals.

Aquest juny s'acaben els quatre anys de la candidatura actual, i com no podria ser d'una altra manera en condicions normals, caldria acomiadar-se amb l'agraïment a tothom qui ha estat treballant desinteressadament per la Societat Catalana de Pediatria, però davant la situació d'excepcionalitat deguda a la pandèmia per SARS-CoV-2, la Junta Directiva ha demanat que proroguin el mandat un any més, davant la impossibilitat de trobar una junta permanent alternativa (no hi ha hagut cap candidatura després de la convocatòria feta al febrer del 2020) i per donar continuïtat a totes les tasques endegades aquests últims mesos amb el compromís de reformar tot el curs vinent.

La Presidència i les tres Vicepresidències han acceptat aquest nou repte, per responsabilitat amb els pediatres associats, i han decidit continuar aquest curs vinent. S'està pendent, però, que l'assemblea sobirana ho aprovi.

Com a continuació dels objectius de la Junta actual, s'ha continuat treballant en els aspectes següents:

1. La continuïtat i el reforç de la formació dels pediatres per assolir els nivells d'expertesa i excel·lència que li pertocquen per tal de ser el referent en l'atenció dels nostres infants i adolescents.
2. Ser interlocutor principal (amb visibilitat i capacitat de decisió) en tots els programes i accions que desenvolupin el Departament de Salut, el Servei Català de Salut i diferents proveïdors en el que fa referència a la infància i l'adolescència.
3. Ser l'ens de referència per a la ciutadania i les entitats socioculturals que puguin tenir relació amb la infància i l'adolescència.

En relació amb la formació pròpia de la Societat, es ressalta que com cada curs s'ha fet la Sessió Inaugural (Lleida), i que el curs de Formació Continuada 2019-2020, amb el nou format de tres blocs (aquest any, Gastroenterologia, Al·lèrgia i Radiologia), ha estat tot un èxit d'assistència i ha confirmat l'encert d'aquest nou model iniciat ara fa dos anys. Cal lamentar, però, l'anul·lació del 3r bloc per la pandèmia. S'han fet dos tallers (Dismorfologia pràctica i Ecografia en atenció primària) i s'han anul·lat els altres dos (Trastorns del moviment, i Sutures i cures). La II Jornada de Vacunes ha aplegat prop de 300 pediatres i ha estat molt ben valorada. S'ha fet la Jornada Multidisciplinària, aquest any sobre prematuritat, que ha estat tot un èxit d'assistència i d'interrelació amb altres professionals. Finalment, la Jornada de sortides laborals per als MIR de 3r i 4t any ha estat seguida amb gran interès. Però ha estat l'última reunió presencial que s'ha pogut fer (3 de març).

Sessió Inaugural el 3 d'octubre de 2019 a Lleida.

A partir de la segona quinzena de març del 2020 s'han hagut d'anul·lar totes les altres reunions de formació per la impossibilitat de fer res presencial. S'han anul·lat

la Reunió Anual de Lleida, el CIAP, dos tallers, la Jornada de benvinguda als residents de 1r any i la Sessió de Cloenda, però s'ha encetat una nova manera de fer reunions i formació no presencial; així, s'ha fet el seminari web «Tertúlies amb l'SCP» (Dr. Pepe Serrano) i un altre amb la participació conjunta de la Societat Catalana d'Al·lèrgia i la Societat Catalana de Pneumologia, tots dos amb prop de cent participants. Amb aquest mateix nou format s'han començat a fer les reunions dels grups de treball, també amb un augment important dels assistents.

S'ha treballat amb altres entitats, com ara l'Acadèmia, en noves eines de formació: InterActSalut ha donat una beca per al curs Expert3D, curs d'actualització en postprocessat de la imatge mèdica (de la segmentació per a la recerca a la impressió 3D); aquest curs, que té una durada de tres setmanes, es va fer a l'Hospital Sant Joan de Déu el novembre del 2019. Es continua participant en el Projecte Essencial amb l'AQuAS; en la formació de pediatres amb el Col·legi de Metges de Barcelona (COMB), sobre la redacció d'informes de maltractaments, i en la formació en RCP a Etiòpia (Drs. Iñaki Alegria i Abel Martínez).

Com és habitual, s'ha rebut la sol·licitud de fer jornades conjuntes i/o avalades amb altres societats: Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFIC), Associació Catalana d'Infermeria Pediàtrica (ACIP), Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, Fundació Hospital de Nens de Barcelona, Sociedad Española de Inmunología Clínica, Alergología y Asma Pediátrica (SEICAP), Institut Català d'Oncologia (ICO)...

S'ha creat el Grup de Treball d'Urgències Pediàtriques dins la Societat Catalana de Medicina d'Urgències i Emergències (SOCMUE) i el Grup de Treball ANJANA dintre del GT de Cures Pal·liatives i Cronicitat. És un grup d'adolescents i adults joves amb malalties cròniques que han creat l'ICO, el Departament i el grup de treball de l'SCP (Dr. Sergi Navarro).

L'SCP té representació en el Plan integral de promoció de la salut mediante la actividad física y la alimentación saludable (PAAS) (Dr. Pepe Serrano) i ha donat suport a la candidatura de Barcelona com a seu del congrés del 2022 de l'European Association of Palliative Care (EAPC); el Dr. Sergi Navarro és al Comitè Organitzador.

Així mateix, l'SCP ha participat en diversos actes, projectes i programes:

- El 15 de gener es va presentar al COMB el *Diccionari il·lustrat de medicina*, fet per infants de diferents edats, i del qual ja se n'ha començat la difusió.
- Com a membre del Consell Assessor de la Fundació Futbol Club Barcelona (FCB), una de les col·laboracions ha estat un treball de camp que recull la veu dels infants en situació de malaltia a Cata-

lunya. També hi han participat el Grup de Treball de Cures Pal·liatives de l'SCP, la Universitat de Barcelona (Prof. Verónica Violant) i la Fundació Enriqueta Villavecchia.

Grup del COMB i document de posicionament (Dr. V. Pineda, SCP) per rebatre «El discurs antivacunes a Internet».

- Pel que fa a línies estratègiques generals, en el Pla Estratègic de Planificació i Reforma d'Atenció Primària (ENAPISC), i en concret en la Comissió Tècnica de l'ENAPISC Pediàtric s'ha conclòs (falta la sociabilització) un document en què es parla de la creació d'equips territorials de Pediatria amb autogestió i lideratge per part dels pediatres. Aquests equips territorials estaran només per sota, quant a resultats i gestió, dels directors de les noves xarxes d'atenció primària (XAP). Aquest document serà el Nou Pla d'Ordenació de la Pediatria a Catalunya.

El primer resultat d'aquest treball conjunt es plasma en la convocatòria de deu noves places de MIR de Pediatria pel curs 2020-21. Malauradament, a banda de la convocatòria d'aquestes places, no s'ha començat a implementar la creació dels nous equips territorials d'atenció primària de pediatria. Encara que l'arribada de la pandèmia per SARS-CoV-2 ho ha aturat gairebé tot...

- Diferents programes i comitès del Departament de Salut i del Servei Català de Salut, com ara el Programa i formació del Maltractament Infantil, el Comitè de Vacunes de l'Agència de Salut Pública de Catalunya o el Programa d'Alimentació Saludable en l'Etapa Escolar 2020.
- El Projecte d'avaluació del Protocol d'abordatge de violència masclista en l'àmbit de la salut; el Protocol de seguiment de l'embaràs, part i nadó a Catalunya: presentació com a membre de l'SCP; participació i coordinació de la Xarxa BroCat, en la creació de PROA Pediàtric Català.
- Té representants al Protocol Salut/Escola per epilèpsia i asma: la Dra. Maria José Mas per epilèpsia i la Dra. Marisa Ridaó per asma, a més de la Dra. Laia Aso pel Departament de Salut. Diagnòstic Al·lèrgia a Atenció Primària, amb el CatSalut Comitè Assessor d'Igualtat de gènere en l'àmbit de la Salut, Consellera de Sanitat.

D'altra banda, el Dr. Pineda ha estat membre del Pla Territorial de Protecció Civil de Catalunya (PROCI-CAT) durant l'època de confinament i mentre durava l'alerta sanitària, i, de manera conjunta amb el Departament, s'han fet els documents sobre les visites a primària durant el confinament, amb un interès especial en no perdre la primovacunació infantil (campanyes per les xarxes socials i Canal Salut), sobre el maltractament infantil en època de confinament, sobre els trastorns d'aprenentatge en època de confi-

nament, sobre l'entrada a l'escola en fase 3 i a l'acabar l'alerta sanitària, sobre l'entrada definitiva a l'escola al setembre i sobre la normativa sanitària per a les activitats de lleure (casals, esports...).

La visibilitat i la referència per a la ciutadania i les entitats científiques i socioculturals que puguin tenir relació amb la infància s'ha concretat en reunions amb el COMB arran de la vaga general de metges i model de la pediatria. S'han fet reunions amb el Sindicat de Metges, la Sindicatura de Greuges (sobre la manca de pediatres); s'ha treballat sobre l'assetjament escolar amb la Fundació FCB; s'ha col·laborat amb la Marató de TV3 2019 sobre malalties cròniques i minoritàries, i amb l'Associació de Celíacs de Catalunya i la Societat Catalana de Medicina de l'Esport, així com amb premsa, ràdio i televisió: *El Periódico*, *El Punt Avui*, *La Vanguardia* (informe sobre la manca de pediatres), *Ara*, Cadena SER, RAC 1, Ràdio 4 (*Lletra lligada*), TV3, BTV, Cuatro, Antena 3, Ràdio Sabadell, La Xarxa...

Com a tasques de representació, el Dr. Pineda ha assistit com a president de l'SCP a les juntes de l'Acadèmia i de l'Associació Espanyola de Pediatria (AEP) i ha participat en diferents actes, cursos i jornades.

Aquest any s'ha celebrat el 125è aniversari del COMB, que ha atorgat els premis Excel·lència Professional a quatre pediatres membres de la Societat: Dra. Pepi Rivera, Dra. Soledad Gallego, Dr. Antoni Martínez-Roig i Dra. Immaculada Margarit.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea científica

Mireia del Toro

La Dra. del Toro explica que per interferència de la pandèmia no es faran ni la sessió de cloenda 2019-2020 ni la inaugural 2020-2021. Les activitats seran presencials, duals o en línia, segons les possibilitats i d'acord amb la situació epidemiològica.

Es mantindran els tres blocs de formació continuada: el bloc 1 es dedicarà a l'infant migrant, el bloc 2 a nefrologia i el bloc 3 a neurologia. Hi ha previstos quatre tallers: oftalmologia, trastorns de moviment, cirurgia i metabolisme a urgències.

Al setembre està prevista la jornada de benvinguda als R1. La Jornada Multidisciplinària es trasllada al 2021. Al febrer es farà la III Jornada de Vacunes; al març, el XXIV Curs Intensiu d'Actualització en Pediatria (CIAP) i la sessió d'orientació als R4-R5; i al maig, la Reunió Anual i la sessió de benvinguda dels nous R1.

Com ja és habitual, aquest curs també hi haurà el CIAP, els cursos d'RCP, i les activitats dels grups de treball i les vegueries.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea professional

Vicente Morales

El Dr. Morales presenta el resum dels temes professionals. S'ha seguit amb les comunicacions bidireccionals de l'SCP, interlocutora i participant, amb Estratègia nacional de l'atenció primària i salut comunitària (ENAPISC), Programa d'expertesa de l'Institut Català de la Salut (PADEICS), Q&S, GT, EQA, EQPF, SMC, Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) i l'Oficina del Síndic de Greuges, mantenint d'aquesta manera una mateixa línia argumental en tot el que fa l'SCP.

La participació en l'ENAPISC té com a resultat la creació del «Model d'atenció en pediatria a la xarxa d'atenció primària». Amb l'oficina del Síndic s'han mantingut diferents col·laboracions, la més activa en referència als documents sobre els drets dels infants. L'SCP ha participat de manera activa en el Fòrum del Diàleg Professional, on es van plantejar disset reptes professionals per a 370 professionals sanitaris, entre personal mèdic i d'infermeria, per tal d'establir línies de treball que permetin satisfer les necessitats de professionals de la salut en l'àmbit del sistema sanitari català. Aquesta activitat acaba lligant directament amb l'ENAPISC.

Les conclusions es van presentar el passat novembre del 2019. Els pediatres van participar en els rols que implicaven els metges i la infermeria.

Finalment, presenta el document *La derivació de l'infant prematur: de la unitat neonatal al CDIAP*, que té com a objectiu facilitar el treball en xarxa entre l'hospital, el pediatre d'assistència primària i el CDIAP. També fa referència a l'article publicat fa poc a la revista PEDIATRIA CATALANA sobre el model actual i el desitjable de l'atenció primària en pediatria.

PEDIATRIA CATALANA

ARTICLE ESPECIAL

La pediatria que volem

Vicente Morales Hidalgo¹, Anna Gatell Carbó²

¹ Vicepresident de l'àrea professional de la Societat Catalana de Pediatria. Director de l'Equip de Pediatria Territorial Alt Penedès-Garraf.
² Pediatra. Vocal de la Societat Catalana de Pediatria. Equip de Pediatria Territorial Alt Penedès-Garraf

Article publicat a PEDIATRIA CATALANA, al número d'abril-juny de 2020, sobre la pediatria que volem, signat per membres de la Junta de la SCP.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea econòmica

Salvador Rigol

El Dr. Rigol cedeix la paraula al Sr. Carlos González, economista, que presenta l'informe de l'exercici fiscal 2019 de la Fundació. Aquest exercici ha resultat deficitari per un import de -11.795 €, una mica millor que l'obtingut l'any anterior, que va ser de -21.862 €. En tot cas, analitzant un horitzó temporal més llarg, de quatre anys, es veu que el resultat acumulat global és positiu. Els ingressos dels darrers exercicis han evolucionat sempre a l'alça, amb increments mitjans del 10% anual.

Patrimonialment, el balanç presenta una estructura molt sòlida, en què els fons propis són més del 92% del balanç, amb una liquiditat elevadíssima que fa front sense cap mena de problema al molt baix nivell de deutes existent. Aquesta estructura i liquiditat, molt estable en el temps, ofereix una gran capacitat per poder absorbir èpoques menys bones i és una garantia de continuïtat de l'activitat en el futur.

L'any 2019 els ingressos totals han estat de 427.997 euros i les despeses de 439.792 euros, amb un resultat negatiu d'11.795 €.

Cal destacar, dins l'anàlisi per projectes, les aportacions positives i continuades a resultats del CIAP i la Reunió Anual i, lògicament, en forma de despeses la de la revista PEDIATRIA CATALANA.

Memòria de Secretaria

Cristina Bonjoch

La Dra. Bonjoch ressalta que aquest curs s'ha aconseguit superar els dos mil socis, i abans de fer el resum de les activitats dutes a terme, comenta que aquest és l'any covid-19, que a partir del març ha obligat a suspendre o ajornar moltes activitats, i que, d'altra banda, s'han creat dinou documents relatius a la pandèmia.

La sessió inaugural va ser a Lleida, a càrrec del Dr. Ramon Capdevila. Del Curs de Formació Continuada es van poder fer els dos primers blocs, de Gastroenterologia i Al·lèrgia, i es va repetir l'èxit de format i d'assistents presencials i per videoconferència; el tercer bloc, de Radiologia, es va haver d'ajornar. Es van poder fer dos tallers: Dismorfologia pràctica i Ecografia en atenció primària, i es van suspendre els altres dos. També es van haver d'ajornar el XXIV Curs Intensiu d'Actualització en Pediatria - CIAP i la 26a Reunió Anual de la Societat.

També recorda les activitats extraordinàries, com la Jornada Multidisciplinària sobre prematuritat, la II Jornada de Vacunes, la sessió de sortides laborals pels R3-R4 i la Jornada d'Actualització en Atenció Primària de la SAP.

X JORNADA MULTIDISCIPLINÀRIA
En la prematuritat, tots sumem

Coordinadors: Marcos Linés, Laura Castells, Vicente Morales

Barcelona, 30 de novembre de 2019
Auditori de l'Acadèmia
 Major de Can Caralleu, 1-7, Barcelona

Secretaria:
 Fundació Catalana de Pediatria
www.scpediatria.cat
scpediatria@academia.cat

Inscripcions:
 Places limitades.
 Imprescindible confirmar plaça a través del formulari web

Il·lustrador: Catalina Morriña-Keevob; catalinamorriana.com

Anunci de la jornada multidisciplinària sobre prematuritat.

Recull la tasca duta a terme pels grups de treball, amb més de 46 reunions presencials, algunes amb servei de videoconferències fins al mes de març, amb assistències que van des de grups petits de quatre o cinc persones, fins a sessions d'uns cinquanta assistents. A partir d'abril totes les sessions van ser per videoconferència i el 15 de juliol, la inaugural del grup de treball de Salut Mediambiental. Les memòries detallades de cada grup es publicaran al web.

Presenta la memòria de PEDIATRIA CATALANA, atès que el Dr. Carlos Rodrigo, director de la revista, ha excusat l'assistència. Destaca l'esforç important que s'ha fet en la puntualitat de la revista. S'ha creat una nova secció, «Proves diagnòstiques a la capçalera del pacient», i informa que la revista té factor d'impacte.

El Dr. Abel Martínez presenta l'activitat del grup d'RCP, que a partir del març també s'ha vist afectada per la pandèmia. Així i tot, s'han pogut fer 21 cursos amb un total de 356 alumnes. S'han incorporat al Programa els doctors Laura Castells i Juan Manuel Rodríguez Lara (Comitè clàssic) i la Dra. Elena May a Grups de Treball/ Comitè ampliat.

Destaca l'auditoria de la part teòrica (contingut i documentació), amb interferència de la covid-19 en la part pràctica, feta pel Dr. Patrick Van de Vorde, copresident del Comitè de suport vital pediàtric del Consell Europeu de Reanimació (ERC). El resultat ha estat favorable.

S'ha començat a treballar amb diferents membres de l'ICS i altres entitats (amb el coneixement de l'SCP), en un programa d'implantació massiu del curs Suport Vital Intermig Pediàtric (SVIP) pels centres d'atenció primària, però ha quedat afectat per la pandèmia. S'ha participat activament en la traducció de tota la documentació de l'ERC pediàtrica l'elaboració de les guies 2020 (tot i que han estat ajornades fins al 2021) i l'elaboració de la part pediàtrica de les guies ERC en RCP covid-19, així com l'elaboració del document per a instructors del Grupo Español de Reanimación Cardiopulmonar Pediàtrica y Neonatal (GERCPPYN).

El Dr. Xavier Bruna, en relació amb el portal web, destaca la creació d'uns bàners amb les notícies més destacades, així com un apartat especial aglutinador de tota la informació sobre covid-19 i la creació del canal YouTube de la Societat. Amb més de 31.000 visites a l'any, la web de l'SCP és una de les més actives de l'Acadèmia. S'han publicat 95 posts a Notícies, i 27 a La Junta Informa i s'han fet 31 Sessions online. El

Twitter ja té 8 anys, amb una activitat de 1.000 tuits/any, i 3.500 seguidors.

Informació sobre covid-19.

El Dr. Pepe Serrano parla del Facebook i comenta que potser a la llarga caldrà reconsiderar la presència de la Societat en aquest canal, tot i que aquest any han tingut rellevància dues aportacions: el vídeo de la Societat pel «Queda't a casa» i el seguit d'informacions desmuntant les notícies falses sobre vacunes. La participació als mitjans de comunicació (sobretot ràdio i televisió), ha estat molt gran i es continua col·laborant amb el programa *Lletra lligada* de Ràdio 4.